

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. december 6.)

a repülési ágazatban folytatott kutatásra és fejlesztésre vonatkozóan Belgium által végrehajtott támogatási programról

(az értesítés a C(2006) 5792. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia és a holland nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/199/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikkére,

tekintettel a határozatra ⁽²⁾, amellyel a Bizottság a C 27/2006 (ex NN 22/2004) támogatás vonatkozásában megindította a 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást,

miután az említett cikknek megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) Belgium 2004. február 13-án kelt, a Bizottságnál február 18-án iktatott levelében támogatási programot jelentett be a repülési ágazatban folytatott kutatásra és fejlesztésre („K + F”) vonatkozóan. Belgium 2004. december 23-i és 2005. július 1-jei, a Bizottságnál 2005. január 3-án, illetve július 5-én iktatott levelében kiegészítő információkat közölt.

⁽¹⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A legutóbb az 1791/2006/EK rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL C 196., 2006.8.19., 7. o.

- (2) A Bizottság 2006. június 22-i levelében tájékoztatta Belgiumot határozatáról, amely szerint e támogatással szemben megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

- (3) Belgium 2006. szeptember 11-i, ugyanezen a napon iktatott levelében közölte a Bizottsággal észrevételeit.

- (4) A Bizottság 2006. október 2-i levelében kiegészítő információkat kért, amelyeket Belgium 2006. november 23-i és 24-i, ugyanezen napokon iktatott levelében meg is küldött.

- (5) Az eljárás megindítására vonatkozó bizottsági határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétették ⁽³⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeiket.

- (6) A Bizottság nem kapott észrevételt az érdekelt felektől az ügyben.

2. LEÍRÁS

2.1. A program célja, jogalapja, időtartama és költségvetése

- (7) Az intézkedés célja a polgári repülőgépek fejlesztési programjában résztvevő, a repülési ágazatban tevékenykedő belga vállalkozások technológiai kapacitásának erősítése, valamint ezen ágazatban a foglalkoztatás fenntartása és bővítése. A belga hatóságok szerint a program az elkövetkező 20 évben 2 500–3 000 új munkahely létrehozását eredményezheti.

⁽³⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

- (8) A belga Minisztertanács 2000. december 1-jén döntött a repülési ágazatban folytatott kutatásra és fejlesztésre vonatkozó támogatási program finanszírozásáról. E támogatást a szövetségi állam nyújtja a költségvetési törvény alapján (a 2001-es költségvetési év kiadásairól szóló általános költségvetés első kiigazításáról szóló törvény – 2001. július 27-i törvény, *Moniteur belge*, 2002. május 14.) az állam és a régiók között 2001. november 20-án kötött megállapodás szerint.
- (9) E program keretében 2002–2006 között az állam előleget fizethet a kedvezményezett vállalkozásoknak. A Minisztertanács 2000. december 1-jei határozata szerint a 195 038 000 eurós teljes költségvetés a következőképpen oszlik meg: 112 457 000 eurót nyújtanak a repülőgépváz-gyártók, 41 307 000 eurót a felszerelés-gyártók, valamint 41 274 000 eurót a motorgyártók számára.

2.2. Kedvezményezettek, kutatási tevékenységek és támogatható költségek

- (10) A program nyitva áll minden olyan, Belgiumban székhellyel rendelkező vállalkozás számára, amely partnere vagy alszállítója a polgári repülőgépek fejlesztési programjába tartozó motorok vagy felszerelések szállítóinak. E vállalkozásoknak olyan technológiával kell rendelkezniük, amely képes felkelteni a gyártó vagy partnerei érdeklődését a technológiának az érintett repülőgéptípusra történő alkalmazása céljából.
- (11) A belga állam támogatást nyújt az ipari kutatási és a kísérleti fejlesztési költségekhez a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerének ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: K + F keret) I. melléklete értelmében.
- (12) Azon K + F költségek támogathatók, amelyek a projekthez közvetlenül kapcsolódnak – a szerződések elnyeréséhez szükséges kereskedelmi és/vagy marketing-költség kivételével –, feltéve hogy 2000. december 1-je után merülnek fel, a vállalkozás megindokolja, a szövetségi állam pedig ellenőrzi és jóváhagyja őket, továbbá a fentebb meghatározott K + F feladatok végrehajtásához szükségesek. A támogatható költségeknek meg kell felelniük a K + F keret II. mellékletében foglalt fogalom-meghatározásoknak. A minősítési költségek nem támogathatók.

2.3. A támogatás eszköze, intenzitása és kumulációja

- (13) A támogatást – az érintett termékek vagy technológiák forgalmazásához kapcsolódóan az állam számára visszafizetendő – előleg formájában nyújtják, és a támogatás maximális intenzitása az ipari kutatási költségek legfeljebb 75 %-a (60 % alap, ehhez járulnak az esetleges többlet-támogatások, de a teljes összeg nem haladhatja meg a 75 %-ot), valamint a kísérleti fejlesztési költségek legfeljebb 50 %-a (40 % alap, ehhez járulnak az esetleges többlet-támogatások, de a teljes összeg nem haladhatja meg a 50 %-ot).
- (14) Az előleget a projekt által eredményezett forgalom szerint, teljes mértékben vissza kell fizetni. A belga állam és a kedvezményezett vállalkozás között kötendő megállapodás mintája előírja, hogy az érintett társaságnak a megelőlegezett összeg után semmilyen körülmények között sem kell kamatot fizetnie. Minden visszafizeték megszűnik, amint az előleg összegét visszafizették.

- (15) A belga hatóságok kötelezettséget vállalnak a kumulációs szabályok betartására, valamint arra, hogy a támogatási intenzitást a K + F keretben előírt maximumra korlátozzák. A szövetségi állam által nyújtott támogatáson kívül ugyanarra a projektre semmilyen más állami támogatást nem nyújtanak.

2.4. A támogatás ösztönző hatása és kötelezettségek

- (16) A program előírja a támogatás szükségességére és ösztönző hatására vonatkozó feltételek tiszteletben tartását. Valamennyi támogatható projektnek tartalmaznia kell olyan fokú technikai és/vagy pénzügyi kockázatot, amely miatt a támogatást kérő vállalkozás nem képes egyedül vállalni a teljes finanszírozást. A támogatás odaítélése előtt a kérelmező vállalkozásnak teljes technikai és pénzügyi dokumentációt kell benyújtania. Az illetékes gazdasági és tudománypolitikai miniszter szolgálatai az összes dokumentációt egyenként megvizsgálják. A belga hatóságok kötelezettséget vállalnak arra is, hogy a kedvezményezett cégeknél végzett vizsgálatok alapján ellenőrzi a támogatás ösztönző hatását, és e hatásról éves jelentésben számolnak be a Bizottságnak.
- (17) A belga hatóságok vállalják, hogy egyedileg bejelentik a K + F keret 4.7. pontja szerinti nagy projekteket. Ennek keretében bejelentették a Techspace Aero társaság számára a GP7000 motor alacsony nyomású részének kialakításához nyújtott támogatást (C 28/2006 – ex NN 23/2004 számú támogatás).

⁽⁴⁾ HL C 45., 1996.2.17., 5. o.

2.5. Az eljárás megindításának okai

- (18) 2006. június 22-i határozatában a Bizottság a K + F keret alapján megvizsgálta az intézkedést, és kifejezte kétségeit a támogatásnak a kerettel való összeegyeztethetőségét illetően.
- (19) A Bizottság megállapította, hogy a támogatást előleg formájában nyújtják, és visszafizetésének szabályai a kutatási tevékenységből eredő termék forgalmazásához kapcsolódnak. Az ilyen, siker esetén visszafizetendő előleg a repülési ágazatban igen elterjedt.
- (20) A K + F keret 5.6. pontja kifejezetten előírja az ilyen előleg lehetőségét. Eszerint ilyen eszközök esetén a szokásos mértékűnél (25 % kísérleti fejlesztés, illetve 50 % ipari kutatás esetén) nagyobb támogatási intenzitás is elfogadható az előírt visszafizetési feltételek eseti alapon történő értékelése alapján.
- (21) A K + F keret hatálybalépése óta a Bizottsághoz számos olyan esetet jelentettek be, amelyekben az előleg formájában nyújtott támogatást siker esetén vissza kellett fizetni. Ezzel összefüggésben a Bizottság kialakította a K + F keret 5.6. pontjának értelmezésére vonatkozó gyakorlatát ⁽⁵⁾.
- (22) A Bizottság által ez ideig elemzett esetekben az előleg-visszafizetés szabályai szerint a program sikere esetén nem csak az előleg összegét, hanem a kamatokat is vissza kellett fizetni, amely utóbbiakat a támogatás időpontjában az érintett tagállamra vonatkozóan a Bizottság által megállapított referencia- és diszkontkamatlábak alapján számítják ki. A program különös sikere esetén a visszafizetés ennél is nagyobb volt.
- (23) E körülmények között a Bizottság gyakorlata az volt, hogy „az előleg összege és a támogatható költségek” közötti arányt kísérleti fejlesztési tevékenységek esetén legfeljebb 40 %-ra, ipari kutatási tevékenységek esetén pedig legfeljebb 60 %-ra korlátozta, amely százalékokhoz adott esetben a K + F keret 5.10. pontja szerinti százalékos többlettámogatások járulhatnak.
- (24) A vizsgált program esetében a Bizottság megállapítja, hogy a belga hatóságok ugyan e 40 %-os és 60 %-os korlátokat alkalmazták (magnövelve a K + F keret 5.10. pontjával összhangban nyújtott esetleges többlettámogatásokkal), a nyújtott előleg visszafizetésének szabályai azonban még a program sikere esetén sem írják elő a kamatfizetést.
- (25) Így tehát a program kedvezményezett vállalkozásai számára nyújtott támogatás visszafizetésének szóban forgó szabályai jelentősen előnyösebbek a Bizottság által ez ideig vizsgált támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó szokásos visszafizetési szabályoknál. Amennyiben ugyanis nem kell kamatot fizetni, úgy a kedvezményezettnek biztosak lehetnek abban, hogy mindenképpen élvezik egy támogatási elem előnyeit, míg a szokásos visszafizetési szabályok szerint e támogatási elem siker esetén teljesen megszűnhet (nagy siker esetén pedig még negatív is lehet, és a vállalkozás reálbevételtesz lehetővé az állam számára).

3. BELGIUM MEGJEGYZÉSEI

3.1. Az intézkedés költségvetése

- (26) A 2006. június 22-i határozatot követően a belga hatóságok kifejtették, hogy a repülőgépváz-gyártóknak nyújtott finanszírozás nem tartozik a szóban forgó programba. A Minisztertanács 2000. december 1-jei határozata megkülönbözteti a repülőgépváz-gyártók számára elkülönített pénzeszközöket a felszerelés- és motorgyártók számára elkülönítettektől. A repülőgépváz-gyártóknak nyújtott támogatás szabályai egyértelműen különböznek a felszerelés- és motorgyártókra vonatkozó szabályoktól. Kizárólag ez utóbbi vállalkozásokra vonatkozik a 2000. december 1-jei minisztertanácsi határozattal bevezetett állami támogatás.

3.2. A felszerelés- és motorgyártók számára nyújtott állami támogatás kiigazítása

- (27) A belga hatóságok a Bizottsághoz 2006. november 23-án eljuttatott szerződésminták szerint módosítani kívánják a felszerelés- és motorgyártók számára nyújtott támogatásokat. Két kiigazítási alternatívát nyújtottak be. Minden egyes támogatott projekt esetén csak az egyik alternatívát alkalmazzák.

⁽⁵⁾ Lásd a 2006. június 22-i bizottsági határozat (HL C 196., 2006.8.19., 7. o.) 5. oldalán szereplő lábjegyzetben hivatkozott eseteket.

1. táblázat

A támogatási intenzitás csökkentése által érintett előlegek

Kedvezményezettek	Támogatható költségek (millió euro)		Végleges intenzitás		Nyújtott előleg (millió euro)	Visszakövetelés kamattal (millió euro)	Kamatláb
	Ipari kutatás	Kísérleti fejlesztés	Ipari kutatás	Kísérleti fejlesztés			
Septentrio	(...)*	(...)	60 %	35 %	5 454	912	3,95 %
ASCO	(...)	(...)	50 %	25 %	1 473	407	3,95 %
ASCO	(...)	(...)	50 %	25 %	2 434	988	3,95 %
ASCO	(...)	(...)	50 %	25 %	3 308	1 180	3,70 %
LMS	(...)	(...)	50 %	25 %	3 264	782	4,43 %
BARCO	(...)	(...)	50 %	25 %	0	0	—
BARCO	(...)	(...)	50 %	25 %	2 120	575	3,95 %
BARCO	(...)	(...)	50 %	25 %	904	189	4,08 %
Advanced products	(...)	(...)	60 %	35 %	23	8	4,43 %

(*): Üzleti titok.

- (29) A második alternatíva fenntartja a kizárólag siker esetén visszafizetendő előleget, és annak visszafizetését a Bizottság gyakorlatahoz igazítja. A belga hatóságok által megállapított visszafizetési szabályok progresszívek, és siker elérése esetén lehetővé teszik a nominális összeg, valamint a támogatásnyújtás időpontjában hatályos bizottsági referencia- és diszkontkamatláb alapján kiszámított kamat visszakövetelését.

2. táblázat

Azon előlegek, amelyek visszafizetését a közösségi gyakorlattal összeegyeztethetővé teszik

Kedvezményezettek	Támogatható költségek (millió euro)		Intenzitás		Előleg (millió euro)	Kamat (millió euro) ⁽¹⁾	Kamatláb	Siker (eladott repülőgéprészegységek)
	Ipari kutatás	Kísérleti fejlesztés	Ipari kutatás	Kísérleti fejlesztés				
Eurolasma	(...)	(...)	75 %	50 %	1 262	525	4,80 %	(...)
Eurolasma	(...)	(...)	75 %	50 %	719	290	4,80 %	(...)
Eurolasma	(...)	(...)	75 %	50 %	1 202	362	4,80 %	(...)
Electronic Apparatus	(...)	(...)	70 %	50 %	8 131	3 062	4,08 %	(...)
Samtech	(...)	(...)	70 %	50 %	1 075	305	4,36 %	(...)
XenICS/FOS & S	(...)	(...)	70 %	50 %	8 214	3 482	4,08 %	(...)

⁽¹⁾ Az előleg visszafizetése után kell visszafizetni.

(30) A projektek kereskedelmi sikerét a támogatásnyújtás időpontjában előre látható eladások alapján határozzák meg. Az előleg visszafizetésénél valamennyi eladást figyelembe veszik.

(31) Az Electronic Apparatus és a XenICS/FOS & S esetében minden egyes eladáshoz meghatározott visszafizetést állapítottak meg. E konkrét fizetések lehetővé teszik az előleg összegének és a kamatoknak a visszafizetését is.

(32) Az Europlasma és a Samtech esetében viszont eltérnek az egyes eladásokhoz megállapított visszafizetések. Ezen esetekben a változó fizetés az alábbiakból tevődik össze:

— egy meghatározott összegből, amely megfelel az előleg összege és a sikert meghatározó eladások száma hányadosának, és

— az egyes eladásoknál kiszámított változó összegből, amely fedezi az előleg még visszafizetendő összegének megfelelő kamatot.

(33) A visszafizetés az Europlasma esetében lineáris.

(34) A visszafizetés az Electronic Apparatus esetében lépcsőzetes. [...] repülőgép-részegységre vonatkozóan öt lépcsőt irányoztak elő. Amennyiben a program valamelyik lépcsőben, még a siker elérése előtt megszakad, a vállalkozás az utolsó elért lépcső óta történt eladások arányában végső visszafizetést eszközöl.

(35) Végül pedig a Samtech és a XenICS/FOS & S esetében a visszafizetés exponenciális. Három visszafizetési szakaszt irányoztak elő:

— az első szakasz az eladások első harmadának felel meg,

— az eladások második harmadának megfelelő második szakasz az első szakasznál kétszer nagyobb visszafizetést ír elő,

— az eladások harmadik harmadának megfelelő harmadik szakasz pedig az első szakasznál háromszor nagyobb visszafizetést ír elő.

(36) A belga hatóságok a 2. melléklet szerinti összes szerződésre egységesen 2018. december 31-i lejáratú határidőt állapítottak meg a Samtechkel való szerződés kivételével, amely esetében a lejáratú határidő 2021. december 31. Ez utóbbi támogatást ugyanis csak nemrég nyújtották.

3.3. Kötelezettségek

(37) A belga hatóságok vállalják, hogy:

— az eredeti szerződéseket 2006. december 31-ig módosítják, hogy azok megfeleljenek a 2006. november 23-án benyújtott szerződésmintáknak és az e határozat (28)–(36) preambulumbekkezdésében kifejtett visszafizetési feltételeknek,

— a módosított és aláírt szerződéseket 2006. december 31-ig megküldik,

— tiszteletben tartják a Bizottság visszafizetési szabályokra vonatkozó gyakorlatát, amennyiben 2006. december 31. előtt újabb előlegeket nyújtanak a K + F keret által előírtaknál nagyobb támogatási intenzitással,

— megfelelő intézkedéseket hoznak, amennyiben a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerének hatálybalépése után e program keretében újabb támogatásokat nyújtanak.

4. ÉRTÉKELÉS

4.1. Állami támogatás fennállása

(38) A programot a belga szövetségi állam pénzeszközeiből finanszírozzák. A program előnyt nyújt a repülési ágazat felszerelés- és motorgyártói számára. Az előlegeket kizárólag a kutatás tárgyát képező termék kereskedelmi sikere esetén kell visszafizetni, bizonyos előlegeket pedig kamatfizetés nélkül. Ez előnyt jelent a piaci feltételekkel nyújtott kölcsönnel szemben. Végül pedig a program alkalmas a verseny torzítására, és érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel más tagállamok felszerelés- és motorgyártói is aktívak ebben az ágazatban. Az intézkedés tehát teljesíti az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fennállására vonatkozó együttes kritériumokat.

(39) A szóban forgó program keretében összesen nyújtott állami támogatás 82 581 000 euro, amelyből 41 307 000 eurót a felszerelés-gyártók, 41 274 000 eurót pedig a motorgyártók kapnak.

4.2. Az állami támogatás jogellenessége

(40) A program keretében nyújtott egyedi támogatások az állam és a kedvezményezett vállalkozások közötti megállapodás tárgyát képezik. A belga hatóságok által benyújtott megállapodásminta nem tartalmaz záradékot a tekintetben, hogy az előlegnyújtás az intézkedés Bizottság általi, az állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályok alapján történő vizsgálatától függ. Mivel az intézkedést már végrehajtották, jogellenesnek kell tekinteni a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének b) és f) pontja értelmében.

4.3. Az állami támogatás összeegyeztethetősége

- (41) A (28) preambulumbekkezdésben leírt első alternatíva szerinti módosítás megszünteti a kedvezményezetteknek eredetileg nyújtott előnyt, mivel a támogatási intenzitást a K + F keretben előírt mértékre csökkenti (vagyis ipari kutatási tevékenységek esetén 50 %-ra, kísérleti fejlesztési tevékenységek esetén pedig 25 %-ra, amelyhez adott esetben többlettámogatások is járulhatnak). Azonkívül, hogy a támogatás ezen értékek feletti részét kamatostul kell visszafizetni, a fennmaradó támogatás visszafizetése is messze megfelel a K + F keret követelményeinek. Az így kiigazított támogatások tehát e kerettel összeegyeztethetőek lesznek.
- (42) A nyújtott támogatásoknak a (29)–(36) preambulumbekkezdésben leírt második alternatíva szerinti módosítása összeegyeztethetővé teszi az előleg visszafizetésének szabályait a Bizottság gyakorlatával: a visszafizetés progresszív, és siker esetén az előleg nominális összegét és a felhalmozott kamatokat is vissza kell fizetni. Az így kiigazított támogatások tehát összeegyeztethetővé válnak a Bizottság gyakorlatával.
- (43) Az 1. és 2. táblázat tartalmazza azon vállalkozásokat, amelyek e szakaszban támogatást kaptak a jelenlegi programból. A belga hatóságok vállalják, hogy megszüntetik az e vállalkozásoknak átmenetileg nyújtott azon további előnyt, amelyet a Bizottság által ez ideig vizsgált, visszafizetendő előleg formájában nyújtott támogatások kedvezményezettjei nem élveztek. A belga hatóságok vállalják továbbá, hogy tiszteletben tartják a Bizottság visszafizetési szabályokra vonatkozó gyakorlatát, amennyiben 2006. december 31. előtt újabb előlegeket nyújtanak a K + F keret által előírtaknál nagyobb támogatási intenzitással. Vállalják azt is, hogy megfelelő intézkedéseket hoznak, amennyiben a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerének hatálybalépése után e program keretében újabb támogatásokat nyújtanak.

5. KÖVETKEZTETÉS

- (44) A Bizottság megállapítja, hogy Belgium az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését megsértve jogellenesen hajtotta végre a repülési ágazatban folytatott kutatás és fejlesztés területén a felszerelés- és motorgyártókra vonatkozó támogatási programot. Belgium azonban vállalja, hogy 2006. december 31-ig kiigazítja a már megadott állami támogatásokat, hogy összeegyeztethetővé tegye azokat a kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott állami támogatás közösségi keretrendszerével és a Bizottság gyakorlatával,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A repülési ágazatban folytatott kutatásra és fejlesztésre vonatkozó támogatási program keretében Belgium által a felszerelés- és motorgyártók számára nyújtott támogatás a 2. cikkben előírt feltételek mellett összeegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

Belgium kötelezi az 1. cikk szerinti program kedvezményezettjeit, hogy az előlegeket a (28)–(36) preambulumbekkezdésben leírt két módszer valamelyike szerint fizessék vissza.

E célból Belgium 2006. december 31-ig módosítja az 1. cikk szerinti támogatási program kedvezményezettjeivel kötött szerződéseit a belga hatóságok által 2006. november 23-án a Bizottság számára megküldött szerződésmintáknak megfelelően, amelyek tartalmazzák a (28)–(36) preambulumbekkezdésben leírt új visszafizetési szabályokat.

A módosított és aláírt szerződéseket 2006. december 31-ig megküldik a Bizottságnak.

3. cikk

Belgium e határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

4. cikk

E határozat címzettje a Belga Királyság.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 6-án

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja